

कृषि विभागाच्या अधिपत्याखाली राबविण्यात येणा-या केंद्र पुरस्कृत व केंद्र सहाय्य योजना सार्वजनिक वित्तिय व्यवस्थापन प्रणाली (पीएफएमएस) या संगणक प्रणालीद्वारे राबविण्यासाठी बँक खाती उघडण्यास परवानगी देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: पीएफएम-२०१७/प्र.क्र.४५/१७/२-अ

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.

दिनांक: २७ सप्टेंबर, २०१७

संदर्भ:

- १) वित्त विभागाचे D.O.No. Misc२०१४/C.R.२९/Try.Adm.५, दि. २ डिसेंबर, २०१६
- २) संचालनालय, लेखा व कोषागारे यांचे पत्र क्र. संलेको-२०१७/पीएफएमएस/४५, दिनांक १२ जून, २०१७
- ३) कृषि व पदुम विभागाचा समक्रमांकाचा शासन निर्णय, दिनांक १६ जून, २०१७

प्रस्तावना :

शासनाच्या धोरणानुसार कृषि विभागाच्या केंद्र पुरस्कृत योजना व केंद्र सहाय्यीत योजनाकरिता सार्वजनिक वित्तिय व्यवस्थापन प्रणाली (पीएफएमएस) या पद्धतीचा अवलंब करण्याचे निश्चित करण्यात आले आहे. सदर प्रणालीच्या अंमलबजावणीकरिता नोडल अधिकारी, राज्य योजना व्यवस्थापक व First level Agency संदर्भ क्रमांक ३ च्या शासन निर्णयान्वये घोषित करण्यात आलेली आहे. कृषी विभागामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या केंद्र पुरस्कृत व केंद्र सहाय्यीत योजना PFMS प्रणालीद्वारे कार्यान्वित करण्यासाठी मंत्रालयातील व कृषी विभागाच्या क्षेत्रीय अधिकार्यांना दि.०४ ते ०७ सप्टेंबर, २०१७ या कालावधीत यशदा, पुणे येथे प्रशिक्षण देण्यात आलेले आहे. PFMS प्रणालीद्वारे केंद्र पुरस्कृत व केंद्र सहाय्यीत योजनांसाठीचा निधी उपलब्ध करून देण्यासाठी आयुक्तालय स्तरावर व जिल्हास्तरावर बँक खाती उघडण्यास मान्यता देण्याबाबतची बाब शासनस्तरावर विचाराधीन होती. त्यास अनुसरून शासन खालील प्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय:

कृषी विभागामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या खालील ११ केंद्र पुरस्कृत व केंद्र सहाय्यीत योजना सार्वजनिक वित्तिय व्यवस्थापन प्रणालीच्या (पीएफएमएस) प्रणालीद्वारे कार्यान्वित करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे :-

१. Integrated Scheme on Agriculture, Census and Statistics
२. National Food Security Mission (NFSM)
३. Mission for Integrated Development of Horticulture (MIDH)
४. Rainfed Area Development And Climate Change
५. National Mission for Oil Seeds and Oil palm
६. Rashtriya Krushi Vikas Yojana (RKVY)
७. National Project of Management of Soil Health and Fertility
८. Pradhanmantri Krishi Sinchan Yojana (PMKSY)
९. Submission on Agriculture Mechanization

१०.Paramparagat Krushi Vikas Yojana

११.Submission on Agriculture Extension

२. कृषि विभागामार्फत राबविण्यात येणा-या केंद्र पुरस्कृत व केंद्र सहाय्यीत योजनांसाठीचा BDS प्रणालीद्वारे/CMP प्रणालीद्वारे निधी/अनुदान लाभार्थ्यांना अदा करताना तांत्रिक अडचणी येत असतील (उदा. शेतक-यांचे PAN No., लाभार्थ्यांची मोठी संख्या इ.) अशा योजनांसाठी PFMS प्रणालीद्वारे निधी वितरित करण्यात यावा.

३. परिच्छेद १ मध्ये नमूद केलेल्या ११ योजनांपैकी केवळ Integrated Scheme on Agriculture, Census and Statistics या योजनेसाठीचा निधी आयुक्त, पुणे या Level वरून खर्च करण्यात येतो. सबब, Integrated Scheme on Agriculture, Census and Statistics या योजनेसाठी आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, पुणे यांचे नावे बँक खाती उघडण्यास परवानगी देण्यात येत आहे.

४. परिच्छेद १ मध्ये नमूद केलेल्या योजनांपैकी उर्वरित १० योजनांसाठी आयुक्त, पुणे यांना निधी उपलब्ध करून दिल्यानंतर सदर निधी तालुका स्तरापर्यंत वितरित केला जाऊन खर्च केला जातो. कृषि विभागाच्या जिल्हास्तरावर लेखाधिकारी ही पदे उपलब्ध असून कृषि विभागाच्या तालुका स्तरावर लेखे ठेवण्यासाठी वित्त विभागाचे अधिकारी ही पदे उपलब्ध नसल्याने सद्यःस्थितीमध्ये निधी तालुकास्तरावरून वितरित व खर्च केला जात असला तरीही लेखे काटेकोरपणे ठेवले जावेत यासाठी यापुढे PFMS प्रणालीद्वारे निधी वितरण करताना जिल्हा स्तरावरून निधी वितरण केले जावे. सदर प्रणाली अंमलात आल्यानंतर गरजेनुसार निधी तालुकास्तरावरून वितरीत करावयाचा किंवा कसे याबाबत स्वतंत्रपणे निर्णय घेण्यात येईल. सबब, उपरोक्त नमूद केल्याप्रमाणे ११ योजनांसाठी आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, पुणे यांचे नावे, ९ (उपरोक्त २ ते १० योजना) योजनांसाठी जिल्हास्तरावर जिल्हा अधीक्षक कृषि अधिकारी यांच्या नावे बँक खाती उघडण्यास परवानगी देण्यात येत आहे तसेच उर्वरित एका योजनेसाठी (अनु. क्र. ११ येथील योजना) जिल्हास्तरावरील बँक खाते कोणाच्या नावे असावे याबाबत वेगळ्याने निर्णय घेण्यात येईल.

५. सबब, उपरोक्त नमूद केल्याप्रमाणे एकूण ३५१ बँक खाती (आयुक्तालय स्तरावर ११ + जिल्हास्तरावर ३४० (जिल्हे ३४ x १०) उघडण्यास परवानगी देण्यात येत आहे. सदर बँक खाती स्टेट बँक ऑफ इंडिया या बँक मध्ये चालू खाते या स्वरूपात उघडण्यात यावीत तसेच स्टेट बँक ऑफ इंडिया मध्ये खाते उघडताना ५०११-२१४१ या प्रोडक्ट कोड खाली खाते उघडण्यात यावे. **सदर बँकखाते पुढील अटीच्या अधीन राहून कार्यान्वित असतील.**

(I) योजना बंद झाल्यास त्या योजनेचे खाते बंद करण्यात यावे, सदरची जबाबदारी जिल्हा स्तरावर जिल्हा अधीक्षक कृषि अधिकारी यांची व आयुक्तस्तरावर आयुक्त (कृषि) यांची असेल.

(II) अ) सदर खात्यातील व्यवहार फक्त पीएफएमएसद्वारेच (PFMS) होणार असल्याने, ज्यावेळी निधी खर्च करावयाचा असेल त्यावेळी सक्षम अधिकाऱ्याने बँकेच्या नावे Fund Transfer Order (FTO निधी वितरणाचे आदेश) निर्गमित करावेत. त्यासाठी पीएफएमएस प्रणालीवर लॉगईन करून (Login) FTO तयार करण्यात यावी. सदर काम मेकरचे असेल. उपरोक्त परिच्छेद १ मधील अनु. क्र. १ ते १० येथील योजनांसाठी जिल्हा अधीक्षक कृषि कार्यालयातील लेखाधिकारी/अधीक्षक हे मेकर (Maker) असतील व जिल्हा अधीक्षक कृषि अधिकारी हे चेकर (Checker) म्हणून जबाबदार असतील. तसेच अनु. क्र. ११ येथील योजनेसाठी मेकर (Maker) व चेकर (Checker) कोण राहतील याबाबतचा निर्णय वेगळ्याने घेण्यात येईल.

ब) आयुक्त (कृषि) कार्यालयात पीएफएमएस प्रणालीद्वारे खात्यातील व्यवहार करण्यासाठी लेखाधिकारी लेखा-१ हे मेकर (Maker) असतील व सहायक संचालक लेखा-१ हे चेकर (Checker) म्हणून जबाबदार असतील.

क) मेकर व चेकर साठी वेगवेगळे लॉगईन आयडी व पासवर्ड आहेत तेच वापरावेत.

(III) उपरोक्त (II) प्रमाणे व्यवहार होत असल्याने, कोणत्याही परिस्थितीत चेकबुकचा वापर होणार नाही. त्यामुळे सदर खाते विना चेकबुकचे असल्याबाबत लेखी आदेश सर्व संबंधितांनी त्यांच्यास्तरावरून बँकाना द्यावेत.

(IV) सदर खात्यातून रोख अथवा चेकबुक अथवा विदझावल स्लीप (Withdrawal Slip) यामार्गाने व्यवहार करण्यावर बंदी घालण्यात येत आहे.

(V) आयुक्त (कृषि) स्तरावर आवश्यकतेनुसार विदझावल (Withdrawal) ही सुविधा उपलब्ध असेल.

६. सदरस्थितीत एकूण ११ योजना (केंद्र पुरस्कृत / केंद्र सहाय्यीत) पीएफएमएस प्रणालीद्वारे राबविण्यात येतील. तथापी पुढील टप्प्यात जर यापेक्षा अधिक योजना पीएफएमएस प्रणाली अंतर्गत राबवावयाच्या झाल्यास प्रत्येक योजनेस (योजनानिहाय) आयुक्तस्तरावर १ व प्रत्येक जिल्हास्तरावर १ याप्रमाणे उपरोक्त मुद्दा क्रमांक ५ येथे नमूद केल्यानुसार बँक खाते उघडण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

७. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौ.सं.क्र. २६१/१७/कोषा.प्र.-५, दि. २१/०९/२०१७ व दिनांक २६/०९/२०१७ अन्वये प्राप्त झालेल्या मान्यतेस अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.

८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१७०९२७१७४५२४४३०१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(सु.सं.धपाटे)

उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) प्रधान सचिव (कृषि) कृषि, व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- २) कृषि आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- ३) संचालक (सर्व) कृषि आयुक्तालय, पुणे
- ४) कृषि सहसंचालक (सर्व) कृषि आयुक्तालय, म.रा. पुणे
- ५) संचालक (लेखा व कोषागारे) मुंबई,
- ६) सहसंचालक (सुधारणा) संचालनालय, लेखा व कोषागारे, नवीन प्रशासकीय भवन, ५ वा मजला, मंत्रालय, मुंबई
- ७) सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक/ जिल्हा अधीक्षक कृषि अधिकारी (सर्व) /तालुका कृषि अधिकारी (सर्व)

- ८) महालेखाकार कार्यालय, मुंबई / नागपूर
- ९) सर्व सहसचिव / उप सचिव / अवर सचिव / कक्ष अधिकारी, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १०) सहाय्यक संचालक (लेखा-१/२), कृषि आयुक्तालय, पुणे
- ११) वित्त विभाग (व्यय - २ / अर्थ - १३/ कोषा प्रशा-५) मंत्रालय, मुंबई
- १२) लेखाधिकारी (अर्थसंकल्प), कृषि आयुक्तालय, पुणे
- १३) श्री. सुनिल मोने, तज्ञ वरिष्ठ वित्तीय सल्लागार, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १४) श्री. पद्मसिंग पाटील, सहाय्यक राज्य नोडल अधिकारी, पीएफएमएस.
- १५) उप महाप्रबंधक, डिजिटल आणि लेणदेण बँकींग शासकिय व्यावसायिक विभाग, सायनरजी
सी-६ / जी ब्लॉक बांद्रा-कुर्ला कॉम्प्लेक्स, बांद्रा पूर्व मुंबई- ४०० ०५१.
- १६) निवड नस्ती (कार्यासन २-अ).